

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

MKUTANO WA TISA

YATOKANAYO NA KIKAO CHA SITA

14 NOVEMBA, 2017

KIKAO CHA SITA – TAREHE 14 NOVEMBA, 2017

I. DUA:

Saa 3:00 asubuhi, Mhe. Dkt. Tulia Ackson (Naibu Spika) alisoma dua na kukiongoza Kikao.

Makatibu Mezani:

1. Ndg. Thonest Ruhilabake
2. Ndg. Zainab Issa

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

WAZIRI MKUU:

Hati zilizowasilishwa mezani ni Taarifa ya Matoleo ya Gazeti la Serikali pamoja na Nyongeza zake yaliyochapishwa tangu Mkutano wa Bunge uliopita kama ifuatavyo:-

- (i) Toleo Na. 35 la tarehe 01/09/2017
- (ii) Toleo Na. 36 la tarehe 08/09/2017
- (iii) Toleo Na. 37 la tarehe 15/09/2017
- (iv) Toleo Na. 38 la tarehe 22/09/2017
- (v) Toleo Na. 39 la tarehe 29/09/2017
- (vi) Toleo Na. 40 la tarehe 06/10/2017
- (vii) Toleo Na. 41 la tarehe 13/10/2017
- (viii) Toleo Na. 42 la tarehe 20/10/2017
- (ix) Toleo Na. 43 la tarehe 27/10/2017

Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano kwa niaba yake Naibu Waziri Mhe. Atashasta Justus Nditiye aliwasilisha Mezani Maelezo ya Waziri kuhusu Muswada wa Sheria ya Shirika la Mawasiliano Tanzania wa Mwaka 2017 (*The Tanzania Telecommunications Corporation Bill, 2017*).

Kwa niaba ya Mwenyekiti wa Kamati ya Miundombinu, Mhe. Hawa Mchafu Chakoma aliwasilisha Mezani Maoni ya Kamati ya Miundombinu kuhusu Muswada wa Sheria ya Shirika la Mawasiliano Tanzania wa Mwaka 2017 (*The Tanzania Telecommunications Corporation Bill, 2017*).

Mhe. Qambalo Willy Qulwi, kwa niaba ya Kiongozi wa Kambi Rasmi ya Upinzani wa Wizara ya Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano aliwasilisha Mezani Maoni ya Msemaji huyo kuhusu Muswada wa Sheria ya Shirika la Mawasiliano Tanzania wa Mwaka 2017 (*The Tanzania Telecommunications Corporation Bill, 2017*).

III. MASWALI:

OFISI YA WAZIRI MKUU:

Swali Na. 68: Mhe. Sonia Jumaa Magogo

Nyongeza: Mhe. Sonia Jumaa Magogo
Mhe. Mwiata Mwikwabe Waitara
Mhe. Abdallah Ally Mtolea
Mhe. George Malima Lubeleje

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

Swali Na. 69: Mhe. Mussa Ramadhani Sima

Nyongeza: Mhe. Mussa Ramadhani Sima
Mhe. John Peter Kadutu
Mhe. Joyce Peter Sokombi

Swali Na. 70: Mhe. Josephine Tabitha Chagula

Nyongeza: Mhe. Josephine Tabitha Chagula
Mhe. Joseph Michael Mkundi
Mhe. Constantine John Kanyasu

WIZARA YA KATIBA NA SHERIA:

Swali Na. 71: Mhe. James Francis Mbatia

Nyongeza: Mhe. James Francis Mbatia

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO:

Swali Na. 72: Mhe. Fatma Hassan Toufiq

Nyongeza: Mhe. Fatma Hassan Toufiq
Mhe. Naghenjwa Livingstone Kaboyoka
Mhe. Flaei Gregory Massaay
Mhe. Janeth Zebedayo Mbene

WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO

Swali Na. 73: Mhe. Wilfred Muganyizi Lwakatare

Nyongeza: Mhe. Wilfred Muganyizi Lwakatare
Mhe. Puline Philipo Gekul

WIZARA YA ELIMU, SAYANSI NA TEKNOLOJIA:

Swali Na. 74: Mhe. Mariam Nasoro Kisangi liliulizwa kwa niamba na Mhe. Zaynab Matitu Vullu

Nyongeza: Mhe. Zaynab Matitu Vullu
Mhe. Zainab Mndolwa Amir

Swali Na. 75: Mhe. Esther Lukago Midimu

Nyongeza: Mhe. Esther Lukago Midimu
Mhe. Susan Anselm Jerome Lyimo

Swali Na. 76: Mhe. Edward Franz Mwalongo

Nyongeza: Mhe. Edward Franz Mwalongo
Mhe. Raphael Masunga Chegeni
Mhe. Antony Calist Komu

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO

Swali Na. 77: Mhe. Bupe Nelson Mwakang'ata

Nyongeza: Mhe. Bupe Nelson Mwakang'ata

WIZARA YA VIWANDA, BIASHARA NA UWEKEZAJI

Swali Na. 78: Mhe. Munde Tambwe Abdallah

Nyongeza: Mhe. Munde Tambwe Abdallah

Swali Na. 79: Mhe. Amina Saleh Mollel

Nyongeza: Mhe. Amina Saleh Mollel

WIZARA YA MIFUGO NA UVUVI:

Swali Na. 80: Mhe. Mashimba Mashauri Ndaki

Nyongeza: Mhe. Mashimba Mashauri Ndaki

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

Swali Na. 81: Mhe. Joseph Leonard Haule

Nyongeza: Mhe. Joseph Leonard Haule

IV. MATANGAZO

Matangazo ya Wageni

Wageni wa Naibu Spika na Wageni wengine mbalimbali walikuwa Bungeni walitambulishwa

V. MIONGOZO YA SPIKA

Wabunge wafuatao waliomba miongozo na Mhe. Naibu Spika aliitolea maelezo.

Wabunge hao ni:-

- (i) Mhe. Kasuku Samson Bilago – alitaka kujua namna ya kuuliza Swali fupi na Swali refu.
- (ii) Mhe. Susan Limbweni Kiwanga – alitoa taarifa kwa nini jana hakuwepo Bungeni wakati wa kuhitimisha Hoja ya Mpango wa Maendeleo.
- (iii) Mhe. Mwita Mwikwabe Waitara – alitaka kujua kwanini bado Serikali inakataa kuruhusu Fao la Kujitoa.
- (iv) Mhe. Goodluck Araph Mlinga – alitaka kujua kwanini Mamlaka ya Hifadhi zinazuia watu kupanua maeneo ya makaazi yao.

VI. KAULI ZA MAWAZIRI

Waziri wa Habari, Utamaduni, Sanaa na Michezo aliwasilisha kauli ya Serikali kuhusu fursa kwa Wasichana kujipima uwezo katika riadha ili waweze kuiwakilisha nchi katika mashindano yoyote ya Kimataifa ya Jumuiya ya Madola, *Olympic-All-Africa games* na mengineyo.

VII. MISWADA YA SHERIA YA SERIKALI:

- (i) Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano Mhe. Makame Mbarawa Mnyaa, alitoa Hoja kuwa Muswada wa Sheria ya Shirika la Mawasiliano Tanzania wa Mwaka 2017 (*The Tanzania Telecommunications Corporation Bill, 2017*) usomwe Mara ya Pili.
- (ii) Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Miundombinu Mhe. Prof. Norman Adamson Sigalla King aliwasilisha Maoni na Ushauri wa Kamati kuhusu Muswada huo.
- (iii) Mhe. Dkt. Immaculate Sware Semesi aliwasilisha Maoni ya Msemaji Mkuu wa Kambi Rasmi ya Upinzani wa Wizara ya Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano kuhusu Muswada huo.

Wabunge waliochangia:-

1. Mhe. Zuberi Mohamed Kuchauka	-	CUF
2. Mhe. Cecilia Daniel Paresso	-	CHADEMA
3. Mhe. Saed Ahmed Kubenea	-	CHADEMA
4. Mhe. Saada Mkuya Salum	-	CCM
5. Mhe. Mbaraka Kitwana Dau	-	CCM
6. Mhe. Deogratius Francis Ngalawa	-	CCM

VIII. KUSITISHA SHUGHULI ZA BUNGE

Bunge lilisitishwa saa 6:50 hadi saa 11:00 jioni.

IX. BUNGE KURUDIA

Waheshimiwa waliendelea kuchangia kama ifuatavyo:-

7. Mhe. Richard Philip Mbogo	-	CCM
8. Mhe. Salome Wycliffe Makamba	-	CHADEMA
9. Mhe. Hussein Mohamed Bashe	-	CCM
10. Mhe. Munde Tambwe Abdallah	-	CCM

11. Mhe. George Mcheche Masaju - Mwanasheria Mkuu wa Serikali,
12. Mhe. Eng. Atashasta Justus Nditiye - Naibu Waziri, Wizara ya Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano

X. KUHITIMISHA HOJA

- (i) Mtoa hoja Mhe. Makame Mnyaa Mbarawa alihitimisha Hoja yake kwa kujibu na kutoa Maelezo ya Hoja mbalimbali zilizotolewa na Wabunge.
- (ii) Bunge lilingia katika Kamati ya Bunge Zima na kupitisha Muswada Ibara kwa Ibara.
- (iii) Bunge lilirudia na hatimaye kuhojiwa na liliukubali Muswada huo.

XI. MUSWADA KUSOMWA MARA YA TATU

Muswada ulisomwa kwa Mara ya Tatu.

XII. KUAHIRISHA SHUGHULI ZA BUNGE

Saa 1:45 usiku Shughuli za Bunge ziliahirishwa hadi siku ya Jumatano tarehe 15 Novemba, 2017 saa 3:00 asubuhi.